

Het heiligenboek

Franciscus van Assisi (1) Tom Zwaenepoel

Giovanni Bernardone is de oudste zoon van een rijke lakenhandelaar uit Assisi (Umbrië). Wegens zijn voorliefde voor de moedertaal van zijn moeder en zijn ridderlijke hoofse leven krijgt hij de koosnaam Francesco (kleine Fransman). Tijdens een veldslag tussen Assisi en Perugia wordt hij krijgsgevangen gemaakt (1202). Een jaar later koopt zijn vader hem vrij. Na een lange periode van ziekte gaat hij als kluizenaar leven. Hij leeft als boeteling in Rivortorto, waar hij zich ontfermt over de verbannen melaatsen en ook enkele kerkjes herstelt. Almaar meer mensen volgen zijn levenswijze.

In 1208 krijgt hij van de abt van het benedictijnenklooster aan de Monte Subasio een kerkje in het dal bij Assisi in bruikleen, *Santa Maria degli Angeli* dat Franciscus *portiuuncula* (vlekje) noemt. Hier bouwt hij bescheiden hutten die de basis vormen voor het stamklooster van de franciscanen. Franciscus en zijn gezellen wenssen zich niet orde aan te sluiten bij een bestaande, noemen zich *fratres minores* (minderbroeders) en willen een leven leiden zoals de apostelen. Als zwerfpredikant trekt hij door Italië, Zuid-Frankrijk en Spanje.

In 1219 vergezelt hij een kruistocht en bezoekt hij aldus de

plaatsen waar Jezus leefde en rondtrok. Problemen in de broederschap dwingen hem tot terugkeer naar Italië. Franciscus legt het ambt van generaal-overste neer. Wanneer hij verzwakt en uitgeput is en dreigt blind te worden, trekt hij voor een behandeling naar Siena, al weigert hij verdere medische hulp. Hij dicteert zijn testament waarin hij zijn geestelijke weg schetst. Hij laat zich terug dragen naar portiuuncula en sterft.

In zijn jeugd heeft Franciscus vreugde aan rijkdom en weelde. Hij houdt van mooie kledij en vrolijke feestmaaltijden, is creatief en fijngevoelig. Wegens zijn bereidwilligheid, gulheid en zijn levendige en sympathieke wezen noemen zijn vrienden hem de 'koning van de feesten'. Hij heeft dus vele redenen om gelukkig te zijn, maar toch ontbreekt hem blijkbaar iets. Na een kwarteeuw middelmatig en idyllisch leven en zoektocht naar wereldlijke vreugdes en successen komt Franciscus geleidelijk tot zichzelf en ontdekt stap voor stap het ideaal van zijn leven. Hij geeft alles op wanneer hij vindt wat hij het meest nodig heeft. Het is voor hem duidelijk dat men het echte geluk slechts dan bereikt als men in het leven naar een ideaal streeft en iets duurzaam opbouwt.

Zijn bekeringsproces begint met een jaar gevangenschap in Perugia (1201). Vervolgens wordt hij getroffen door het lijden van de melaatsen die uit de samenleving worden verstoten (1204). Een jaar later krijgt hij een visioen in het kerkje van San Damiano. De hier afgebeelde Gekruisigde spreekt hem aan: „Franciscus, ga en herstel mijn huis dat, zoals je ziet, helemaal vervallen is.”

Dat 'huis' is allereerst zijn eigen leven dat hij door innerlijke ommekeer opnieuw kan 'opknappen'. Bovendien staat het 'huis' voor de kerk uit bakstenen en de Kerk uit levende mensen. Hij trekt zich als kluizenaar terug in de eenzaamheid (1206-1208) en herstelt zoals gevraagd bouwvallige kerkjes in en rond Assisi, onder meer zijn lievelingskapel *Santa Maria degli angeli*. In 1209 wordt hij in dit kerkje geraakt door de Bijbelwoorden uit het Mattheusevangelie (10, 9-10): „Neem in je beurs geen gouden, zilveren of koperen munten mee, schaf je voor onderweg geen reistas aan, geen extra kleren, geen sandalen en geen stok, want een arbeider is het waard dat er in zijn onderhoud wordt voorzien.”

Die woorden, die hij als een persoonlijk 'bevel' opvat, openbaren zijn beroep en kloosteridee. Hij kiest voor de radicale armoede en

begint het leven van een zwerfpredikant. In dat leven vol lasten en ontberingen wil de *poverello di Dio* (de kleine arme van God) de allerarmste zijn. Hij bedelt dagelijks om voedsel en deelt het met wie nog minder heeft. Zijn beslissing om afstand te doen van persoonlijk en gemeenschappelijk bezit is een protest en een model tegen de opduikende burgerlijk-kapitalistische maatschappij.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheden van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

30 april, 21.20 uur, één. *The King's Speech*, Oscarwinnend Brits biografisch drama uit 2010 over de excentrieke logopedist Lionel Logue (een rol voor Geoffrey Rush) die koning George VI van Engeland (gespeeld door Colin Firth), vanouds een stotteraar, moet voorbereiden op een speech tot alle Britten aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog.

30 april, 23.20 uur, Canvas. *Omar*, Palestijns drama uit 2013 een jonge Palestijnse bakker die de bewakers van de scheidingsmuur tussen Israël en Palestina verschalkt om aan de andere kant zijn geheime liefde Naja en jeugdvrienden Tarek en Amjad op te zoeken.

1 mei, 23 uur, Canvas. *Expedition to the End of the World*, bekroonde Deense documentaire uit 2013 over een aantal wetenschappers en kunstenaars dat met een driemaster een avontuurlijke boottocht onderneemt naar de smeltende ijslandschappen rond Groenland.

De vrome kudde

Vreemd Ingezonden door Gisèle Vertrist

- De bloemen die ik hier gisteren kocht, zijn nu al verslenst!
- Dat is vreemd. Bij mij hebben ze wel drie weken gebloeid!

Gezondheid Ingezonden door Gunter Draulants

Cafégesprek tussen knappe dame en zwaar drinkende man:

- Als u zo voortdoet, heb ik u binnenkort bij mij in bed.
- Holala! Daar drink ik op.
- Ik ben dan ook de hoofdverpleegster in het ziekenhuis.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

kuip deel v.e. dak	↓	specerij	↓	Europese hoofdstad	↓	heide- meertje	↓	maand	↓	meer- stemmig zangstuk kever	↓
→	2	↓	↓	middag- rust brei- garen	→			↓	↓		
drank met vruchten	→			↓		edelgas vlees op een stokje	→	3			
licht breekbaar niveau	→			4		↓	↓	voor luitenant	→		6
→						zangstem handvat	→	↓		commu- nicatie- middel	
loop- vogel	karakter			roof- diertje kleding- stuk	→	↓	5		↓		rand om een schilderij
→	↓			↓				model reeds	→	1	↓
bloedvat sier- heester	→							klooster pers. vnw.	→	↓	
→						potten- bakkers- klei	→	↓			
bridge- wedstrijd	→							bedorven	→		7

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR®

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Oplossing van deze puzzel: uoootoum